

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

23-0009-AC1 TEST BOOKLET

NEPALI

(Time Allowed: 3 hours)

PAPER - I

[Maximum Marks: 300]

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Read the instructions carefully before answering the questions: -

1. This Test Booklet consists of 16 (sixteen) pages and has 75 (seventy-five) items (questions).
2. IMMEDIATELY AFTER THE COMMENCEMENT OF THE EXAMINATION, YOU SHOULD CHECK THAT THIS BOOKLET DOES NOT HAVE ANY UNPRINTED OR TORN OR MISSING PAGES OR ITEMS ETC. IF SO, GET IT REPLACED BY A COMPLETE TEST BOOKLET.
3. Please note that it is the candidate's responsibility to fill in the Roll Number and other required details carefully and without any omission or discrepancy at the appropriate places in the OMR Answer Sheet and the Separate Answer Booklet. Any omission/discrepancy will render the OMR Answer Sheet and the Separate Answer Booklet liable for rejection.
4. Do not write anything else on the OMR Answer Sheet except the required information. Before you proceed to mark in the OMR Answer Sheet, please ensure that you have filled in the required particulars as per given instructions.
5. Use only Black Ball Point Pen to fill the OMR Answer Sheet.
6. This Test Booklet is divided into 4 (four) parts - Part - I, Part - II, Part - III and Part - IV.
7. All three parts are Compulsory.
8. Part-I consists of Multiple Choice-based Questions. The answers to these questions have to be marked in the OMR Answer Sheet provided to you.
9. Part-II, Part-III and Part-IV consist of Conventional Essay-type Questions. The answers to these questions have to be written in the separate Answer Booklet provided to you.
10. In Part-I, each item (question) comprises of 04 (four) responses (answers). You are required to select the response which you want to mark on the OMR Answer Sheet. In case you feel that there is more than one correct response, mark the response which you consider the best. In any case, choose ONLY ONE response for each item.
11. After you have completed filling in all your responses on the OMR Answer Sheet and the Answer Booklet(s) and the examination has concluded, you should hand over to the Invigilator ***only the OMR Answer Sheet and the Answer Booklet(s)***. You are permitted to take the Test Booklet with you.
12. **Penalty for wrong answers in Multiple Choice-based Questions:**
THERE WILL BE PENALTY FOR WRONG ANSWERS MARKED BY A CANDIDATE.
 - (i) There are four alternatives for the answer to every question. For each question for which a wrong answer has been given by the candidate, one-third of the marks assigned to the question will be deducted as penalty.
 - (ii) If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a wrong answer even if one of the given answers happens to be correct and there will be same penalty as above to the question.
 - (iii) If a question is left blank. i.e., no answer is given by the candidate, there will be no penalty for that question.

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

PART - I

(Multiple Choice-based Questions)

Instructions for Questions 1 to 50:

- *Choose the correct answers for the following questions.*
 - *Each question carries 3 marks.*

$$[3 \times 50 = 150]$$

नोट: यस प्रश्नपत्रमा पचासवटा (५०) बहुविकल्पीय प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्न तीन(३) अङ्कको छ। सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। $(50 \times 3 = 150)$

१. शब्द र ध्वनि, अर्थ र अलङ्कार मिलेर जुन अनौठो भाव उत्पन्न हुन्छ त्यसलाई के भनिन्छ?

२. संज्ञा र सर्वनाम शब्दमा प्रत्यय वा विभक्ति लागेर क्रियासंग सम्बन्ध देखाइन्छ भने त्यसलाई के भनिन्छ?

३. नेपाली संस्कृति र लोक साहित्यको विषयमा लिखित विभिन्न लेखहरूको संकलन 'बिर्सिएको संस्कृति' नामक पुस्तकको लेखक को हुनुहन्छ?

४. 'लोक साहित्य'लोकजीवनको मौखिक परम्परामा हुर्किएको कहिल्लै नअस्ताउने साहित्य हो"- यो भनाई कसको हो?

- A) चूड़ामणि बन्धु
B) नरेन्द्र चापागाई

C) कृष्णप्रसाद पराजुली
D) डा. बासुदेव त्रिपाठी

५). "एंगिलसे फ्रागमेण्ट" नामक कृतिको रचेयता को हुन?

६. अस्तित्ववाद'को जनक कसलाई मानिन्छ?

- A) हाइनरिख हाइने
B) सोरेन कडाई किर्कंगार्ड
C) एडगर एलेन पो
D) फ्रेडिक नित्यो

੭. ਸਨ ੧੯੨੦ ਸਾਲਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 'ਗ੍ਰਮਰ ਅਫ ਦੀ ਨੇਪਾਲੀ ਲਾਂਡਵੇਜ' (Grammar of the Nepali language)

नामक ग्रन्थको लेखक को हुन?

८. छन्दविशेष भावविशेषका लागि प्रभावकारी माध्यम बन्न सक्छ भन्ने कुरा प्राचीन विद्वानहरूले देखाए अनुसार कोमल एवं मध्यभाव (श्रंगाररस) को लागि कन छन्द उपयुक्त हन्छ?

९. "अति सुन्दर मानव जीवन यो

अझै सन्दर पार्न कसो गरि हो

पढि काव्य सूधा रस पान अरे

गर मानव जीवन सार्थक रे

उपरोक्त, उदाहरण कुन 'छन्द' को हो?

१०. अस्तित्ववादी व्याख्या गर्ने मूलकृति "शून्यता र भविता"को लेखक को हुन्?

- A) ज्यां पाल सार्त
B) अल्बर्ट कामु

C) हेगेल
D) निस्ते

११. अलङ्कार भावाभिव्यक्तिको द्वार हो, भाषाशैलीको त्यो साधन हो, जो काव्य सौन्दर्यको वृद्धिमा सहायक हुन्छ"। यो भनाई कसको हो?

- A) सोमनाथ सिंगेल
B) रत्नध्वज जोशी
C) रामामणि आदी
D) नरेन्द्र चापागाई

१२. "जगतमा पर्दछ छक्क जतातता

नबुझिने हुन गै सब बेपत्ता
नितनबीन छ रे उसको कथा
सतत हेर्नु छ देख्नु कताकता।"- (लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा)

"उपरोक्त पधांश कुन रस प्रधान छ?

- A) रौद्र रस
B) वीर रस
C) विभत्स रस
D) अद्भुत रस

१३. पूर्वीय साहित्यशास्त्रमा रसप्रतीतिका लागि साधारणीकरणको उपयोगलाई आवश्यक मान्ने प्रथम आचार्य को हुन्?

- A) अभिनव भरती
B) श्री शंडकुक
C) भामह
D) भट्टनायक

१४. अनगिन्ती मनका संवेगहरू जुन क्षण-क्षणमा देखिने र बिलाउने प्रवृत्तिका हुन्छन्। तेस भावलाई के भनिन्छ?

- A) विभाव
B) उद्दीपन भाव
C) सञ्चारी भाव
D) रसभाव

१५. प्रसिद्ध अथवा अप्रसिद्ध जुनसुकै किसिमको अर्थलाई बुझाउन सक्ने वृत्तिलाई के भनिन्छ?

- A) व्यञ्जना
B) अभिधा
C) शब्दशक्ति
D) लक्षण

१६. "वनै धनक्क धन्कियो कपाल आज सन्कियोम

जान्न जान्न है प्रभो! म खान्न खान्न है हवा। - (लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा)

उपरोक्त, पंक्तिमा कुन अनुप्रास पाइन्छ?

A) छेकानुप्रास	C) श्रुत्यानुप्रास
B) लाटानुप्रास	D) वृत्त्यानुप्रास

१७. पूर्वीय साहित्यशास्त्रमा काव्यप्रयोजनको चर्चा सर्वप्रथम 'नाट्यशास्त्र'बाटैं प्रारम्भ भएको देखिन्छ। 'नाट्यशास्त्र'को रचेयता को हुन्?

A) भामह	C) एरिस्टोटल
B) भरतमुनि	D) विश्वनाथ

१८. झर्णेवादी आन्दोलनको मुख्यपत्र पत्रिका नाम के थियो?

A) जन्मभूमि	C) दियालो
B) मातृभाषा	D) नौलो पाइला

१९. यी मध्ये को चाँहि झर्णेवादी आन्दोलनका सदस्य थिएनन्?

A) चूडामणि रेग्मी	C) माधव भण्डारी
B) कोशराज रेग्मी	D) गणेश भण्डारी

२०. 'मनलहरी' लहरी काव्यको रचनाकार को हुनुहुन्छ?

A) आर. एन. प्रधान	C) महानन्द साप्कोटा
B) तारामन राई	D) तुलचन आले

२१. साहित्यमा अध्ययनको टीका पद्धति अन्तर्गत "टीका" शब्दको तात्पर्य के हो?

A) समालोचना	C) भाव बिस्तार
B) व्याख्या	D) भाव लेखन

२२. "नेपाली ग्रामिण शब्दलाई हेप्तु हुँदैन! अरू भाषाबाट ज्यादी सापटी नलिने र प्रयोग कम गर्नु पर्ने। जननी भाषा संस्कृत भन्दैमा सबै संस्कृतको शब्द नेपालीमा हुल्नु हुन्न"।- भन्ने अवधारणा र मत कुनचाहिँ साहित्य आन्दोलन हो?

A) हलन्त बहिष्कार आन्दोलन	C) झर्रोवादी आन्दोलन
B) आयमेली आन्दोलन	D) रालफाली आन्दोलन

२३. तल उल्लेख गरिएको कुन यसको स्थायीभाव कुन हो ?ठिम्याएर निर्दिष्ट स्थानमा चिन्ह लगाउनुहोस।

रस	स्थायीभाव
क) अद्भुत	i) प्रेम वा रति
ख) श्रंगार	ii) शोक
ग) करूण	iii) क्रोध
घ) रौद्र	iv) विस्मय
क, ख, ग, घ	क, ख, ग, घ
A) iv, i, ii, iii	C) iv, iii, i, ii
B) i, ii, iii, iv	D) iii, ii, i, iv

२४. शब्द र अर्थ काव्यशरीरका सड-घटक हुन् भने तिनको सौन्दर्याधायक पक्षचाहिँ काव्यको आत्मा हो।- यो भनाई कसको हो?

A) अलङ्घार प्रधान्यवादी आचार्यहरूको	C) भक्तिवादी आचार्यहरूको
B) लक्षणावादी आचार्यहरूको	D) अलक्षणीयतावादी आचार्यहरूको

२५. मुख्य वाक्य र उपवाक्य मिलेर बनेको वाक्यलाई के भनिन्छ?

A) सरल वाक्य	C) उपवाक्य
B) संयुक्त वाक्य	D) मिश्रवाक्य

२६. कसैको सहायता र सहयोग बिना स्वतन्त्र रूपमा स्वतः उच्चारण हुने वर्णलाई के भनिन्छ?

२७. 'टुड़ना भजन' रचनाको रचेयता को हुन?

२८. कुनै देश, काल, रीति आदि बुझाई क्रियापदहरूमा अन्वय हुने शब्दलाई के भनिन्छ?

२९. पछि हुने समय बुझाउने क्रियालाई 'भविष्यत् काल भनिन्छ। भविष्यत् कालको चार भेद छन्। जस्तैः म बजार जानेछ्"। कून भविष्यत् कालमा पर्दछ?

३०. अधिल्लो भाग वा पूर्वपदको अर्थ प्रधान हने समासलाई के भनिन्छ?

३१. लामो कान भएको "लमकन्ने" भन्नाले कुन समास बुझाउँछ?

३२. साहित्यको प्रयोजन सौन्दर्य र सत्य हो। जुन एक अर्काका पर्याय हुन्- सौन्दर्य नै सत्य हो र सत्य नै सौन्दर्य हो। धर्तीमा जानिने करा पनि यति नै हो र जान्न पर्ने करा पनि"- यो मत कसको हो?

३३. जुन शास्त्रले छन्दका भेद लय तथा लघु गुरु मात्रा र गणको यथोचित निर्देशन गर्छ त्यसलाई के भनिन्छ?

੩੪. ਮ, ਭ, ਨ, ਤ, ਤ, ਗਣ ਰ ਅਨ੍ਤਿ ਦੁਵੈ ਦੀਰਘ ਗੁਰੂ ਭਏ ਕੁਨ ਛਨਦ ਹੁਨਚ?

३५. तलका दिएका छन्द र लक्षणहरू मिलाएर सठीक चिन्ह लगाउनुहोस्।

छन्द	लक्षण
क) तोटक	i त, त, ज (अन्त्यमा दुवै दीर्घ गुरु)
ख) द्रतविलम्बित	ii चारैवटा 'यगण'
ग) भुजङ्गप्रयात	iii चारैवटा 'सगण'
घ) इन्द्रवज्रा	iv न, भ, भ, र
क, ख, ग, घ	क, ख, ग, घ
A) i, ii, iv, iii	C) iv, ii, iii, i
B) iii, iv, ii, i	D) ii, i, iii, iv

३६). 'समुद्रलहरी' आख्यानात्मक रचना कुन छन्दमा रचेका छन्?

३७. छन्द शास्त्र अनुसार मात्रिक छन्दलाई कस्तो छन्द भनिन्छ?

३८. आयामेली लेखनमा 'वस्तुता'को अवधारणा पूर्ववती कुन पाश्चात्य अवधारणासंग तुल्य मानिन्छ?

- A) कान्टको 'वस्तु आफैमा'
B) इलियटको निवैयक्तिकता
C) मूर्तिकलाको हेलोग्राम
D) चित्रकलाको क्युबिज्म

३९. कस्ता समासलाई अन्तः केन्द्रित समास भनिन्छ?

- A) प्रमुख पदका रूपमा रहेको
विशेषसित विशेषणको योग हुने

B) विशेषणपद प्रमुख र नामपद गौण
रहेको

C) एउटा पदका अर्थको पूर्णता अर्को
पदमा आश्रित रहेको

D) दुवै पद प्रधान रहेको

४०. नागाहिलको सवाई'को रचनाकार को हन?

४१. तल दिइएका रचनाकाररूपका रचनाहरूलाई मिलाएर सठीक चिन्ह लगाउनुहोस्।

रचनाकार	सर्वाई र लहरी रचनाहरू
क) पं दिलुसिंह राई	i) ५६ सालको पैहोको सवाई
ख) लालबहादुर आउँमासी	ii) उदयलहरी
ग) ज्ञानदिल दास	iii) प्रेम लहर
घ) आर एन प्रधान	iv) भोटको सवाई

क, ख, ग, घ

४२. वीरहरूका प्रसंगमा स्तुतिगान गरिने काव्यलाई के भनिन्छ?

- A) चैत
B) कर्खा
C) धमारी
D) सवाई

४३. तल दिइएका पत्रिकाहरू मध्ये आयामेली आन्दोलनको सुत्रपात कुनचाहिँ पत्रिकाबाट भएको हो?

- A) गोखर्चा साथी
- B) दियालो
- C) नौलो पाइला
- D) पूल- पात-पतकर

४४. सन् १९६३ सालमा दार्जीलिङ्ग-देखि प्रकाशित भएको "तेसो आयाम" पत्रिकाको मूल सम्प्रादान कसले गरेका थिए?

- A) ईश्वर बल्लभ
- B) इन्द्रबहादुर राई
- C) पारसमणि प्रधान
- D) तीलविक्रम नेम्बाङ उर्फ वैरागी काइँला

४५. नेपाल साहित्यितिहास लेखन पराम्परामा पुरोगामी मानिने 'ए सर्ट स्केच अब द पर्वतीय ल्याङ्ग-वेज एन्ड लिट्रेचर शीर्षक इतिहासमूलक लेखको लेखक को हुनुहुन्छ?

- A) सुनीतिकुमार च्याटर्जी
- B) जे. ए. एटन
- C) पद्मनाभ सापकोटा
- D) दयानन्द श्रीवास्तव

४६. विं सं १०३८ सालको दुल्लुमा प्राप्त दामुपालका पालाको शिलालेख नैं अहिलेसम्मको प्राप्त नेपाली भाषाको प्राचीनतम नमूना मानिएको छ।- यसको अन्वेषक को हुन्?

- A) पूर्ण प्रकाश नेपाल यात्री
- B) बालकृष्ण पोखरेल
- C) अभि सुवेदी
- D) चूडामणि बन्धु

४७. अरिस्टोलले त्रसादीका लागि प्रमुख कतिवटा तत्वहरू स्वीकारेका छन्?

- A) छ'वटा
- B) दुईवटा
- C) पाँचवटा
- D) चारवटा

४८. वर्णवर्णको मेल वा दुई अक्षरको मेललाई शब्द भनिन्छ। जस्तै- 'आमा' एउटा शब्द हो। यसमा' कतिवटा मूलधनिहरू छन्?

- A) दुई
- B) चार
- C) एक
- D) तीन

४९) "सत्य बुद्धिसंगत हुन्छ र बुद्धिकसंगत नै सत्य" भन्ने यस सूत्रलाई कसले प्रतिपादन गरेका थिए?

A) हेगेल,

C) टी एस इलियट

B) अल्बर्ट कामु

D) अरिस्टोटल

५०. रोमान्टिसिजमको घोषणापत्रमा - 'कविता भनेको सशक्त भावना वा अनुभूतिहरूको सहज उच्छलन हो। जसको उत्पत्ति शान्त क्षणमा स्मरण गरिएका भाव वा भावनाहरूबाट हुन्छ' - भनेका छन्। यो भनाई कसको हो?

A) कलरिच

C) वर्द्धसर्वथ

B) किट्स

D) टी एस इलियट

PART - II
(Short Answer-type Questions)

Instructions for Questions 51 to 63:

- Write the answers in short for any 10 (TEN) out of the thirteen questions.
- Each question carries 5 marks.

[5x10=50]

नोट: यस प्रश्नपत्रमा तेहावटा(१३) प्रश्नहरू छन्। जसमध्ये दशवटा (१०) प्रश्नको उत्तर मात्र दिईनु पर्नेछ। प्रत्येक प्रश्नोत्तर पाँच (५) अङ्कको छ। १०x५=५०

५१. अनुनासिक स्वर भनेको के हो? तत्सम शब्दमा यसको नियम के छ? स्पष्ट पार्नुहोस्?

५२. सार्वनामिक विशेषण भनेको के हो? कति प्रकारका हुन्छन्? सो दाहरण लेख्नुहोस्।

५३. मारुनी नाँचको सांस्कृतिक महत्व" बारेमा लेख्नुहोस्।

५४. नेपाली साहित्यमा छन्दको महत्व" बारे सारगर्भित टिप्पणी लेख्नुहोस्।

५५. सगुण र निर्गुण भक्तिकाव्य भन्नाले के बुझिन्छ? दुवै भक्तिधाराका एक-एक वटा काव्यकृतिको उदाहरण दिनुहोस्।

५६. साहित्य र लोकसाहित्यमा के भिन्नता छ? स्पष्ट पार्नुहोस्।

५७. नेपाली कविता साहित्यमा "आयामेली आन्दोलन" भन्नाले के बुझिन्छ? खुलस्त पार्नुहोस्।

५८. श्लेष अलङ्कार र उपमा अलङ्कारको परिभाषा दिएर एक-एकवटा सोदाहरण प्रस्तुत गर्नुहोस्।

५९. नेपाली लोककथाको स्रोतहरू के के हुन? चर्चा गर्नुहोस्।

६०. पूर्वीय साहित्यशास्त्रमा अलङ्कारको चर्चा गर्ने प्रथम आचार्य को हुन्? उनले कुन शास्त्रमा कतिवटा अलङ्कारको चर्चा गरेका छन्?

६१. अस्तित्ववाद भन्नाले के बुझिन्छ? ईश्वरीय अस्तित्ववाद चिन्तकहरू को को हुन्? नाम उल्लेख गर्नुहोस्।

६२. रस भन्नाले के बुझिन्छ? रस सूत्रको उल्लेख गर्दै यसका अर्थ खुलस्त पार्नु होस्।

६३. इयाउरे गीत' संक्षेपमा चर्चा गर्नुहोस्।

PART - III
(Long Answer-type Questions)

Instructions for Questions 64 to 71:

- *Answer any 5 (FIVE) out of the eight questions.*
- *Each question carries 10 marks.*

[$10 \times 5 = 50$]

नोट: यस प्रश्नपत्रमा आठवटा(८) प्रश्नहरू छन्। जसमध्ये पाँचवटा(५) प्रश्नको उत्तर मात्र दिईनु पर्नेछ।

प्रत्येक प्रश्नोत्तर दश (१०) अङ्कको छ। $5 \times 10 = 50$

६४. स्वच्छन्दतावादका मूल मान्यता र सीमाहरूको उल्लेख गर्नुहोस।

६५. काव्य हेतु भन्नाले के बुझिन्छ? पूर्वीय आचार्यहरूले काव्य हेतु कति प्रकारका बताएका छन्?
विस्तारपूर्वक बताउनुहोस।

६६. शब्द शक्ति भन्नाले के बुझिन्छ? कति प्रकारका छन्? लक्षणा शब्द शक्तिका भेद उपभेदहरू बारे सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस।

६७. अरस्तुको विरेचन सिद्धान्तमा उल्लेखित त्रसादीका कथानक प्रक्रियामाथि प्रकाश पार्नु होस।

६८. अलंकारसम्बन्धी पूर्वीय आचार्यहरूले गरेका मतहरू उल्लेख गर्दै काव्यमा अलङ्घारको महत्वर उपयोगिता चर्चा गर्नुहोस।

६९. विशेषणको परिभाषा दिएर यसका भेदहरू उदाहरणहसित चर्चा गर्नुहोस।

७०. लहरी"शब्दको तात्पर्य र अर्थ खुलस्त पर्दै नेपाली काव्य परम्परामा यस लहरी काव्यको प्रयोग पराम्परा बारे संक्षेपमा विवेचना गर्नुहोस।

७१. लोक साहित्यको प्रयोजन र महत्व बारे टिप्पणी लेख्नुहोस।

PART - IV
(Essay-type Questions)

Instructions for Questions 72 to 75:

- *Answer any 2 (TWO) out of the four questions.*
- *Each question carries 25 marks.*

[$25 \times 2 = 50$]

नोट: यस प्रश्नपत्रमा चारवटा(४)प्रश्नहरू छन्। जसमध्ये दुईवटा (२)प्रश्नको उत्तर मात्र दिईनु पर्नेछ।

प्रत्येक प्रश्नोत्तर पच्चीस (२५) अड्कको छ।

$2 \times 25 = 50$

७२. साहित्यिक आन्दोलनको रूपमा झार्सावादी आन्दोलनको विस्तृत चर्चा गर्दै यसको प्रमुख मान्यता र विशेषता अनि उपलब्धिहरू उल्लेख गर्नुहोस।

७३. काव्य प्रयोजन भन्नाले के बुझिन्छ? यस सम्बन्धी विभिन्न आचार्यहरूको मत-मतान्तर उल्लेख गर्दै आचार्य ममटले व्यक्त गरेका विचारहरूको विवेचना प्रस्तुत गर्नुहोस।

७४. अरिस्टोटलको दुःखान्त वा त्रसादी संगठनको परिचय दिई यसका आवश्यक तत्वहरू उल्लेख गर्दै विस्तृत चर्चा गर्नुहोस।

७५. विशेषणको भेद उपभेद बारेमा विस्तृत विवेचना गर्दै गहकिलो लेख लेखुहोस।